19 Loggerheads – Cilcain

Wooded riverside and lead mining history

Distance: 9.6 km / 6 miles

Time: Allow 3.5 hrs

Parking: Loggerheads Country Park (SJ198626)

Grade: Moderate – some ascents and descents but sections within Loggerheads Country Park are all ability.

Refreshments: Pubs in Cilcain and Loggerheads. Cafe, toilets and Countryside Centre in Loggerheads CP.

Livestock: Sheep

Glannau coediog yr afon a hanes mwyngloddio plwm

Pellter: 9.6 km / 6 milltir

Amser: Caniatáu 3.5 awr

Parcio: Parc Gwledig Loggerheads (SJ198626)

Graddfa: Cymedrol – peth dringo a disgyn ond mae'r rhannau sydd ym Mharc Gwledig Loggerheads yn addas i bawb

Bwyd: Tafarnau yng Nghilcain a Loggerheads. Caffi, toiledau a Chanolfan Cefn Gwlad ym maes parcio Loggerheads.

Da byw : Defaid

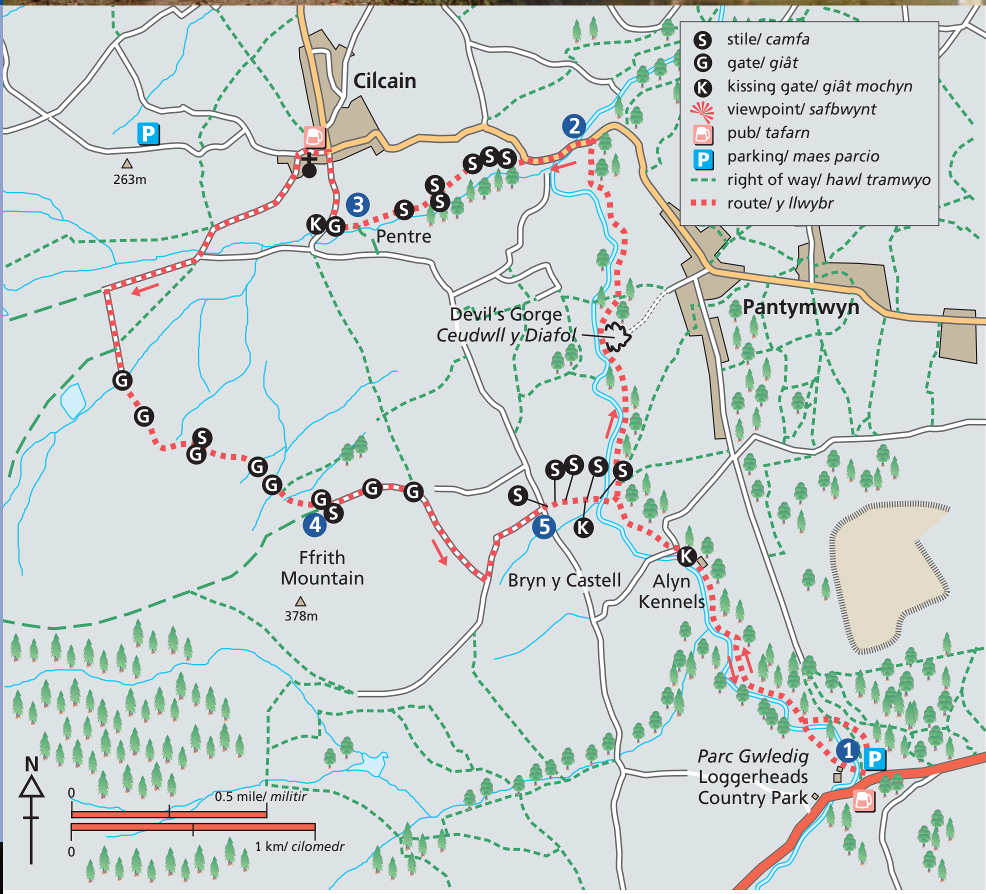

Abseiling in Devil's Gorge

Abseilio yng Ngheudwll y diafol

© Tim Salter

The Walk

1. From Loggerheads Countyside Centre, walk past café and toilets and turn L between old mill and Outdoor Shop. Walk up steps then turn R onto path beside old lead mining trucks (now on Industrial Trail). Continue along path, with river on R, until reach Industrial Trail post 4 then follow path R over wooden footbridge and turn L to join Leete path. Continue along this path until you pass Alyn Kennels on L below. Go through KG and at kennel entrance cross road and take footpath L. Continue along this path ignoring paths going off to R and L. At path fork take L fork and continue ahead, crossing bridge over Devil's Gorge. At footpath crossroads continue ahead.

2. Turn L onto road at end of Leete path, walk downhill, cross bridge over River Alyn. On bend part way up steep hill take path L, signed Pentre. Follow path, cross stile into field and follow LH fenceline through 3 fields. Climb steps and cross two stiles edging a woodland strip then continue along LH boundary of next field. Cross stile into Cilcain Millenium Wood and turn immediate R, walking uphill to seat and sculpture. Turn L here and walk along RH boundary with young trees on L.

3. Go thro' KG to road. Turn R along road and walk uphill into village. Turn L at crossroads, passing pub on R. Turn L immediately after church and walk down lane. At bottom of hill turn R along track (BW) by pond and grey building. After 325m turn L uphill along another track (BW), passing cottage on R. Continue ahead, crossing small stream and gate and continuing uphill along LHS of field. Through another gate and continue along boardwalk then follow path as it bears L, slowly climbing. Cross gate/stile and continue ahead on same path. (Can be boggy!) Continue ahead through 2 more gates leading past small cottage on R.

4. Ignore path on R just beyond cottage and continue ahead through gate, signed Loggerheads. Continue along track, thro' two more gates. At T junction turn L onto lane, signed Loggerheads, and walk downhill to road.

5. Cross road and over stile opposite, beside sign to Loggerheads, onto concealed footpath.

Loggerheads – Cilcain

AHNE Bryniau Clwyd
Clwydian Range AONB

Follow path past house on R. Over stile and across field to another stile. Cross drive and continue thro' gate along waymarked path ahead. Over 2 more stiles and cross footbridge over River Alyn. Through squeeze stile and, where path forks, take waymarked path R uphill. At top of hill turn R onto Leete path. At next path fork bear L on wider path to join lane. Turn R on lane and continue ahead passing Alyn Kennels on R.

Grey wagtail
Siglen lwyd

Thro' KG behind kennels and follow path back into Loggerheads Country Park. Ignore footbridge on R and continue along path with river on R. Cross over stone bridge and walk back to Countryside Centre and car park.

Y Daith Gerdded

1. O Ganolfan Cefn Gwlad Loggerheads, cerdded heibio'r caffi a'r toiledau a throi i'r Ch rhwng yr hen felin a'r Siop Offer Awyr Agored. I fyny'r grisiau a throi i'r Dde i lwybr wrth hen wagenni gwaith plwm (dyma'r Llwybr Diwydiant). Ymlaen ar hyd y llwybr, cadw'r afon ar eich LlDd nes cyrraedd postyn 4 ar y Llwybr Diwydiant. Dilyn y llwybr i'r Dde dros y bont a throi i'r Ch gan ymuno â Llwybr y Lŕt. Ymlaen ar hyd y llwybr hwn gan fynd heibio Alyn Kennels sydd ar eich LlCh islaw. Drwy'r giât fochyn ac, wrth y fynedfa i'r cenels, croesi'r ffordd a mynd ar hyd y llwybr troed sy ar y Ch. Ymlaen ar hyd y llwybr hwn (anwybyddu'r llwybrau sy ar y LlDd a'r LlCh). Ble mae'r llwybr yn fforchio, cymryd y fforch i'r Ch, ymlaen a chroesi'r bont dros Geudwll y Diafol. Cerdded yn syth ymlaen ar y groesffordd.

2. Troi i'r Ch ac i'r ffordd sydd ar ben Llwybr y Lŕt. Cerdded ar i lawr, croesi'r bont dros yr Afon Alun. Ar y tro sydd ar yr allt serth, cymryd y llwybr i'r Dde sydd ag arwydd 'Pentre' arno. Dilyn y llwybr, croesi'r gamfa i'r cae gan gadw'r ffens ar eich LlCh, dros dri chae. Dringo'r grisiau a chroesi dwy gamfa sydd ar fin y darn o goedwig, yna ymlaen gan gadw'r ffin ar eich LlCh yn y cae nesaf. Dros y gamfa i Goedwig y Mileniwm Cilcain a throi i'r Dde ar unwaith. Dringo i'r fainc a'r cerflun. Troi i'r Ch a cherdded gan gadw'r ffin ar eich LlDd, bydd coed ifanc ar eich LlCh.

3. Trwy'r Giât Mochyn (GM) ac i'r ffordd. Mynd i'r Dde ac ar hyd y ffordd gan ddringo'r allt i mewn i'r pentref. Troi i'r Ch ar y groesffordd, bydd y dafarn ar eich LlDd. Troi i'r Ch yn union heibio'r eglwys gan gerdded i lawr y lôn. Ar waelod yr allt, troi i'r Dde ar hyd y llwybr llydan (LlC) yn ymyl llyn ac adeilad llwyd. Ar ôl 325m, troi i'r Ch i fyny'r bryn ac ar hyd llwybr ceffylau arall gan fynd heibio bwthyn ar eich LlDd. Ymlaen, croesi nant, drwy giât ac i fyny'r bryn ar hyd ochr chwith y cae. Drwy giât ar all ac ymlaen ar lwybr byrddau, dilyn y llwybr wrth iddo wyro i'r Ch, gan ddringo'n raddol. Croesi'r giât/camfa ac ymlaen ar hyd yr un llwybr (gall fod yn wlyb). Syth ymlaen a drwy ddwy giât arall sy'n mynd heibio dau fwthyn fydd ar eich LlDd.

4. Ar ôl mynd heibio'r bwthyn, anwybyddu'r llwybr sydd ar y LlDd a cherdded ymlaen drwy'r giât sydd ag arwydd 'Loggerheads' arni. Ymlaen ar hyd llwybr llydan, drwy ddwy giât arall. Wrth y gyffordd T, troi i'r Ch ac i'r lôn, arwydd Loggerheads. Cerddwch i lawr ac i'r ffordd.

5. Croesi'r ffordd, dros y gamfa gyferbyn wrth ymyl yr arwydd i 'Loggerheads', i lwybr cuddiedig. Dilynwch y llwybr heibio'r tŷ sydd ar eich LlDd. Dros y gamfa a chroesi cae at gamfa arall. Croesi'r dreif ac ymlaen drwy'r giât ac ar hyd llwybr sydd o'ch blaen (gydag arwydd). Dros 2 gamfa arall gan groesi'r bont dros yr Afon Alun. Drwy'r gamfa gwasgu, a phan fydd y llwybr yn fforchio, ewch i'r Dde ac i fyny'r bryn. Ar ben y bryn, troi i'r Dde ac i lwybr y Lŕt. Fforchio i'r Ch ar hyd llwybr lletach ac yn ôl i'r lôn. Cerdded i'r Dde ar hyd y lôn ac yn syth ymlaen heibio'r Alyn Kennels fydd ar eich LlDd.

Drwy'r Giât Fochyn (GM) sydd y tu cefn i'r cenels gan ddilyn y llwybr yn ôl i Barc Gwledig Loggerheads. Anwybyddu'r bont sydd ar eich LlDd, parhau ar hyd y llwybr gan gadw'r afon ar eich LlDd. Croesi'r bont garreg a cherdded yn ôl i'r Ganolfan Cefn Gwlad a'r maes parcio.

Loggerheads was a major centre for lead mining for several hundred years up to 1872 when the mines finally closed. Trucks, like those behind the Old Mill, were used to take lead ore to the crushers and smelters or to transport waste. They ran on rails, pulled by horses.

The stone structure beside the river, by the footbridge, housed a huge waterwheel.

The Leete Path takes its name from the distinctive 'leat' – a water channel, originally 2 metres wide and 1.5 deep, built in 1823 for the Mold Mines company. Its purpose was to divert water from the river at Loggerheads past swallow holes in the limestone bed, into which the river disappears part of the year, to service waterwheels that powered mining machinery and water pumps lower in the valley. It ceased to operate in 1845.

Bu Loggerheads yn ganolfan bwysig y diwydiant plwm am ganrifoedd cyn 1872, pan gaewyd y mwyngloddiau am y tro olaf. Defnyddiwyd tryciau'n debyg i'r rhai sydd y tu ôl i'r Hen Felin i gludo'r mwyn plwm i'w wasgu neu i'w smeltio neu i gludo gwastraff. Ar reiliau roeddynt yn rhedeg gyda cheffylau'n tynnu. Yn yr adeilad cerrig wrth yr afon roedd olwyn ddŵr anferth.

Daw enw 'Llwybr y Lŕt' o'r enw tafodieithol Saesneg am sianel sy'n cyrchu dŵr i rod y felin. Yn wreiddiol, roedd y sianel yn 2 fetr o led ac yn 1.5 o ddyfnder. Adeiladwyd yn 1823 ar gyfer cwmni Mwyngloddio'r Wyddgrug. Ei amcan oedd troi'r dŵr o'r afon yn Loggerheads er mwyn osgoi'r tyllau sydd yn y calchfaen ble mae'r afon yn diflannu yn yr haf, gan yrru'r dŵr i'r olwynion a chreu ynni i'r peiriannau mwyngloddio a'r pympiau oedd i lawr yn y cwm. Peidiodd â gweithio yn 1845.

Lead mine trucks
Wagenni'r gwaith plwm